

2020-12-15

B E S L U T

Adressater, se bilaga 1.

FI Dnr 20-20493
Delgivning nr 1

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar

Finansinspektionens beslut

1. Finansinspektionen beslutar, genom förlängning av tillämpningsperioden för Finansinspektionens beslut den 22 augusti 2018 i dnr 18-6251, att de företag och i tillämpliga fall konsoliderade situationer som anges i punkt 2 ska tillämpa ett riskviktsgolv om 25 procent för exponeringar i Sverige med säkerhet i fastighet inom exponeringsklassen exponeringar mot hushåll under perioden 30 december 2020 till och med den 30 december 2021.
2. Institut som ska tillämpa ett riskviktsgolv enligt punkten 1:
 - 1) Nordea Hypotek AB, org. nr 556091-5448,
 - 2) Swedbank AB, org. nr 502017-7753 och dess konsoliderade situation,
 - 3) Swedbank Hypotek AB, org. nr 556003-3283,
 - 4) Svenska Handelsbanken AB org. nr 502007-7862 och dess konsoliderade situation,
 - 5) Stadshypotek AB, org. nr 556459-6715,
 - 6) Skandinaviska Enskilda Banken AB, org. nr 502032-9081 och dess konsoliderade situation,
 - 7) SBAB Bank AB, org. nr 556253-7513 och dess konsoliderade situation,
 - 8) AB Sveriges Säkerställda Obligationer, org. nr 556645-9755,
 - 9) Länsförsäkringar Bank AB, org. nr 516401-9878 och dess konsoliderade situation,
 - 10) Länsförsäkringar Hypotek AB, org. nr 556244-1781,
 - 11) Skandiabanken AB, org. nr 516401-9738,
 - 12) Landshypotek Bank AB, org. nr 556500-2762 och dess konsoliderade situation,
 - 13) Sparbanken Rekarne AB, org. nr 516401-9928,
 - 14) Bergslagens Sparbank AB, org. nr 516401-0109,
 - 15) Sparbanken Sjuhärad AB, org. nr 516401-9852,

- 16) Sparbanken Skåne AB, org. nr 516401-0091,
- 17) Vimmerby Sparbank AB, org. nr 516401-0174,
- 18) Ölands Bank AB, org. nr 516401-0034, och
- 19) Danske Hypotek AB, org. nr 559001-4154.

(Artikel 458 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012)

Hur man överklagar, se bilaga.

Ärendet

Den 22 augusti 2018 beslutade Finansinspektionen, efter att ha följt förfarandet i artikel 458 i förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (tillsynsförordningen), att införa ett riskviktsgolv om 25 procent för exponeringar i Sverige med säkerhet i fastighet inom exponeringsklassen exponeringar mot hushåll (svenska bolåneexponeringar) för de kreditinstitut som har tillstånd att beräkna riskvägda exponeringsbelopp för kreditrisk med stöd av internmetoden. Finansinspektionens överväganden rörande införandet av riskviktsgolvet framgår av beslutspromemorian Förändrad metod för tillämpning av riskviktsgolvet för svenska bolån daterad den 22 augusti 2018. Beslutspromemorian är en bilaga till beslutet.

Den 16 september 2020 inledde Finansinspektionen ett förfarande för att förlänga beslutet och underrättade därför, i enlighet med artikel 458 i tillsynsförordningen, Europaparlamentet, Europeiska unionens råd (rådet), Europeiska kommissionen (kommissionen), Europeiska systemrisknämnden (ESRB) och Europeiska bankmyndigheten (EBA) om sin avsikt att förlänga åtgärden med ett år.

Den 12 november 2020 beslutade kommissionen att inte föreslå till rådet att anta en genomförandeakt för att avvisa Finansinspektionens föreslagna åtgärd.

Finansinspektionen har underrättat de berörda företagen om att myndigheten har för avsikt att förlänga beslutet och berett dem tillfälle att yttra sig. Av dessa har endast Landshypotek Bank AB (Landshypotek) skickat in synpunkter.

Landshypotek anser att åtgärden varken är proportionell, effektiv eller träffsäker eftersom den även träffar utlåning till små- och medelstora företag (SME). Landshypotek föreslår att beräkningarna kan baseras på rad 090 (icke-SME) för banker som använder mall C 09.02 och på underexponeringsklassen "Retail – Secured by immovable property non-SME" för de banker som rapporterar enligt mall C 08.01. Finansinspektionen vill framhålla att åtgärden är riktad mot krediter som lämnats mot säkerhet i bostadsfastighet. Landshypotek lämnade ett liknande förslag inför 2018 års beslut. Finansinspektionen bedömde då att det inte fanns skäl att besluta i enlighet med Landshypoteks förslag. Finansinspektionen vidhåller den bedömningen. Det är inte, som Landshypotek

föreslår, möjligt att exkludera rad 080 i rapporteringsmallen och endast basera beräkningarna på rad 090. Även rad 080 kan innehålla krediter som lämnats mot säkerhet i bostadsfastighet. Det är därför inte möjligt att enbart basera beräkningarna på rad 090.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 6 § andra stycket lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag är Finansinspektionen ansvarig myndighet för att i enlighet med artikel 458 i tillsynsförordningen besluta om särskilda makrotillsynsåtgärder.

Av artikel 458 i tillsynsförordningen framgår bl.a. att om den ansvariga myndigheten identifierar förändringar i intensiteten i makrotillsynsrisker som kan medföra allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och realekonomin i en särskild medlemsstat får denna myndighet, under vissa i bestämmelsen angivna förutsättningar, fatta beslut om nationella åtgärder som syftar till att mildra förändringarna i riskintensiteten och avser riskvikter mot tillgångsbubblor i bostadsfastighetssektorn och sektorn för kommersiella fastigheter. Ett sådant beslut får gälla under en period om upp till två år.

Av artikel 458 i tillsynsförordningen framgår vidare att innan ett beslut löper ut ska den ansvariga myndigheten i samråd med ESRB och EBA se över situationen. Om den ansvariga myndigheten vill förlänga åtgärden ska den underrätta Europaparlamentet, rådet, kommissionen, ESRB och EBA. Rådet kan på förslag av kommissionen avvisa en nationell åtgärd om det anser att vissa villkor inte är uppfyllda. Om rådet inte avvisar den föreslagna nationella åtgärden får den ansvariga myndigheten anta åtgärden.

Finansinspektionens bedömning

Makrotillsynsrisker avseende svenska bolåneexponeringar

Finansinspektionen har i en beslutspromemoria till myndighetens beslut den 22 augusti 2018 redogjort för skälen för införandet av riskviktsgolvet för svenska bolån. Finansinspektionen har nu gjort en översyn av situationen. Myndigheten konstaterar att de förändringar i intensiteten i makrotillsynsrisker i det finansiella systemet avseende svenska bolåneexponeringar som beskrivs i beslutspromemorian i allt väsentligt kvarstår. Finansinspektionen konstaterar exempelvis att de svenska instituten i tilltagande grad är exponerade mot bolånemarknaden. Bolån utgör ungefär 80 procent av utlåningen till svenska hushåll. Bolånen spelar vidare en central roll för bankernas finansiering genom sin koppling till utgivningen av säkerställda obligationer. Sett till hushållen var deras skuldsättning som andel av inkomsten liksom BNP hög när åtgärden infördes 2018 och har ökat sedan dess. Internationella bedömare är också fortsatt av uppfattningen att svenska bostadspriser är övervärderade. Dessa makrotillsynsrisker kan såsom framgår närmare av beslutspromemorian alltså medföra allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och realekonomin i Sverige.

Finansinspektionen bedömer att de övriga verktygen i tillsynsförordningen eller i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag inte är lämpliga för att hantera de identifierade makrotillsynsriskerna. Finansinspektionen anser därför att finns behov av att förlänga beslutet om riskviktsgolv med ett år. Myndigheten bedömer att åtgärden är såväl lämplig som effektiv och proportionell för att hantera makrotillsynsriskerna.

Finansinspektionen anser av de skäl som anges i beslutspromemorian att riskviktsgolvet ska uppgå till 25 procent för exponeringar i Sverige med säkerhet i fastighet inom exponeringsklassen exponeringar mot hushåll och att kravet ska gälla för de kreditinstitut som har tillstånd att tillämpa internmetoden vid beräkning av riskvägda exponeringsbelopp för kreditrisk. Riskviktsgolvet innebär att den riskvikt som räknas fram för de aktuella exponeringarna enligt del tre, avdelning 2 i tillsynsförordningen inte kan understiga 25 procent.

Företag som omfattas av kravet på ett riskviktsgolv

Följande företag har tillstånd att tillämpa internmetoden vid beräkning av riskvägda exponeringsbelopp för kreditrisk och ska därmed omfattas av kravet på ett riskviktsgolv: Nordea Hypotek AB, Swedbank AB, Swedbank Hypotek AB, Svenska Handelsbanken AB, Stadshypotek AB, Skandinaviska Enskilda Banken AB, SBAB Bank AB, AB Sveriges Säkerställda Obligationer, Länsförsäkringar Bank Aktiebolag, Länsförsäkringar Hypotek AB, Skandiabanken AB, Landshypotek Bank AB, Sparbanken Rekarne AB, Bergslagens Sparbank AB, Sparbanken Sjuhärad AB, Sparbanken Skåne AB, Vimmerby Sparbank AB, Ölands Bank AB och Danske Hypotek AB.

Enligt de allmänna principer som finns i tillsynsförordningen gäller kapitalkraven både på institutsnivå och gruppnivå. Riskviktsgolvet gäller därför för det enskilda företaget och i förekommande fall dess konsoliderade situation.

Tillämpningsperiod och ikraftträdande

Riskviktsgolvet ska gälla under ett år. Företagen ska därför tillämpa riskviktsgolvet avseende bolåneexponeringar i pelare 1 från och med den 30 december 2020 och till och med den 30 december 2021.

Erkännande av riskviktsgolvet från andra medlemsstater

Av artikel 458.5 i tillsynsförordningen framgår att andra medlemsstater kan erkänna de åtgärder som fastställts i enlighet med denna artikel och tillämpa dem på nationellt auktoriserade filialer som är belägna i den medlemsstat som har fått tillstånd att tillämpa åtgärderna. Finansinspektionen har i sin underrättelse den 16 september 2020 begärt att ESRB ska rekommendera berörda medlemsstater att fortsätta erkänna Finansinspektionens åtgärd och att institut som är auktoriserade i dessa stater och som har filialer i Sverige ska tillämpa ett riskviktsgolv för exponeringar i Sverige med säkerhet i fastighet inom

exponeringsklassen exponeringar mot hushåll på samma sätt som de svenska kreditinstituten ska göra.

Översyn av beslutet

Innan tillämpningsperioden som anges i detta beslut löper ut ska Finansinspektionen i samråd med ESRB och EBA utvärdera intensiteten i makrotillsynsriskerna i det finansiella systemet avseende svenska bolåne-exponeringar. Om makrotillsynsrisken består i Sverige kan Finansinspektionen, under de förutsättningar som anges i artikel 458 i tillsynsförordningen, fatta ett nytt beslut om förlängning av tillämpningsperioden med ett år. Enligt samma bestämmelse ska kommissionen i samråd med ESRB och EBA minst varje år se över situationen.

Om ytterligare institut får tillstånd att tillämpa internmetoden kommer Finansinspektionen att fatta beslut om att riskviktsgolvet ska gälla även för dessa institut.

FINANSINSPEKTIONEN

Karin Lundberg
Verksamhetsområdeschef Bank

Pär Holmbäck Adelwald
Senior analytiker

Beslut i detta ärende har fattats av Karin Lundberg efter föredragning av Pär Holmbäck Adelwald. I den slutliga handläggningen av ärendet har även seniora juristen Björn van der Veer deltagit.

Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Handling:

Beslut avseende Riskviktsgolv för svenska bolåneexponeringar **den 15 december 2020**, Nordea Hypotek Aktiebolag (publ).

Jag har denna dag tagit del av handlingen.

NAMNTECKNING

NAMNFÖRTYDLIGANDE

EV. NY ADDRESS

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämningsman.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.

Ange följande i överklagandet:

- Namn och adress
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Varför ni anser att beslutet är felaktigt
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Kom ihåg att underteckna skrivelsen.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Finansinspektionen skickar överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm, om det kommit in i tid och Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt som ni begärt.

Bilaga 1

- 1) Nordea Hypotek AB
L8300
105 71 Stockholm
- 2) Swedbank AB
105 34 Stockholm
- 3) Swedbank Hypotek AB
105 34 Stockholm
- 4) Svenska Handelsbanken AB
Kungsträdgårdsgatan 2
106 70 Stockholm
- 5) Stadshypotek AB
103 70 Stockholm
- 6) Skandinaviska Enskilda Banken AB
106 40 Stockholm
- 7) SBAB Bank AB
Box 4209
171 04 Solna
- 8) AB Sveriges Säkerställda Obligationer
Box 4209
171 04 Solna
- 9) Länsförsäkringar Bank AB
106 50 Stockholm
- 10) Länsförsäkringar Hypotek AB
106 50 Stockholm
- 11) Skandiabanken AB
Lindhagensgatan 86
106 55 Stockholm
- 12) Landshypotek Bank AB
Box 14092
104 41 Stockholm
- 13) Sparbanken Rekarne AB
Kungsgatan 5
631 93 Eskilstuna

14) Bergslagens Sparbank AB
Box 74
711 22 Lindesberg

15) Sparbanken Sjuhärad AB
Box 1730
501 17 Borås

16) Sparbanken Skåne AB
Box 204
221 00 Lund

17) Vimmerby Sparbank AB
Box 103
598 22 Vimmerby

18) Ölands Bank AB
Box 26
387 21 Borgholm

19) Danske Hypotek AB
Box 7523
103 92 Stockholm